

Co wiemy o autyzmie?

Opracowanie: Anna Gospodarek

2 kwietnia każdego roku obchodzony jest Światowy Dzień Wiedzy na Temat Autyzmu. Dzień ten został ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2008r.

Autyzm to całościowe zaburzenie rozwoju dziecka o podłożu neurologicznym. Dotyka wielu obszarów życia i powoduje, że dzieci rozwijają się inaczej. Osoby z autyzmem mają problemy z komunikacją, postrzeganiem świata, rozumieniem relacji społecznych.

Dzieci z autyzmem nie mówią lub mają kłopoty z mówieniem, nie wchodzą w relacje i interakcje, przejawiają stereotypowe zachowania i zabawy, np. machają rączkami, do zabawy używają przedmiotów nietypowych, ustawiają różne przedmioty wg sobie znanego kryterium.

Mogą w odmienny sposób odbierać wrażenia zmysłowe: dla nich sól może być kwaśna, śnieg parzyć, a delikatne głaskanie powodować silny ból. Zaburzeniem pokrewnym, o łagodniejszym przebiegu jest zespół Aspergera.

Jednak każde dziecko jest inne, dlatego nie wszystkie objawy muszą u niego wystąpić, by zdiagnozować autyzm. Najczęściej wstępujące objawy są następujące:

- zaburzenia relacji społecznych – brak zainteresowania innymi ludźmi, niezdolność inicjowania rozmowy czy włączania innych do zabawy, brak empatii, nieodpowiedni dystans interpersonalny, brak współpracy z rówieśnikami, brak uśmiechu, unikanie kontaktu wzrokowego, lęk, nieadekwatne zachowania pozawerbalne, np. mimika twarzy, pozy, dziwne grymasy, unikanie dotyku, czasem samouszkodzenia, autoagresja;
- zaburzenia komunikacji – niezdolność opanowania mowy lub całkowity brak mowy, ograniczone rozumienie poleceń, brak reakcji na własne imię, nieprawidłowe użycie składni i fonologii, echolalia, stereotypie słowne, śpiewny głos, dziwaczne słownictwo, zmiany znaczenia słów, zaburzenia komunikacji pozasłownej, niezrozumienie aluzji słownych, metafor, sugestii, dosłowna interpretacja komunikatów, bardzo często nadwrażliwość na dźwięki;
- stereotypowe wzorce zachowań – wąski zakres zainteresowań, ograniczona aktywność, sztywność, opór wobec jakichkolwiek zmian w otoczeniu, preferowanie niezmienności i rutyny, trwanie w bezużytecznych czynnościach, rozstawienie zabawek zamiast zabawy nimi, fascynacja przedmiotami, a nie ludźmi, powtarzające się manieryzmy ruchowe, np. kiwanie się, kręcenie się wokół własnej osi, bawienie się godzinami sznurkiem, kółkiem od samochodu, chodzenie na palcach, apraksja, tiki, upośledzona zręczność manualna i ruchowa, trzepotanie rękami podczas podniecenia, przebieranie palcami, skręcanie włosów, lizanie dłoni, spadek napięcia mięśniowego, uderzanie głową itp.

Dzieci z autyzmem są często niesprawiedliwie oceniane. Są ludzie, którzy nie akceptują ich zachowań, nie potrafią ich zrozumieć, odrzucają je, bo ich nie znają. A to są naprawdę wspaniałe dzieciaki potrzebujące tylko naszego zrozumienia i wsparcia !!

Opracowanie w oparciu o materiały Fundacji JiM oraz Poradnik Autystyczny